

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.
Egy négyszög ccentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyilttéri cikkek galmond sora után 20 kr. fizetendő.

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzandók.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint.	Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 8 forint.	Egy hóra . . . 1 ft 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyesülés.

Ha kis patak szakad a nagy folyóba, a természet rendje szerint elvegyül benne. Ez lenne-e a nemzeti párt sorsa, mikor belép a nagy szabadelvű pártba? Sőt az a tapasztalat, hogy a kristálytisza hegyipatak nem teszi tisztává az anya-folyót, hanem maga is megzavarodik. Fölveszi a nagyobb víztömeg színét, természetét, karakterét.

Szerencsére ez a hasonlat nem jó. Minden folyamnak két jellemző tulajdonsága van. Egyik, hogy a meleg állandó leköltése által, légáramlásokat idéz elő s ezzel tisztítólag hat a légkörre. Másik, hogy évszakos áradásaival megteremkenyíti saját medencéjének vidékét. Tehát tisztít és termékenyít. A hasonlat ennél fogva rossz, mert a szabadelvű pártból merőben hiányzik a folyamnak tisztító és termékenyítő tulajdonsága.

Különbön is a patakok beömlése a folyóba megmásíthatatlan természeti törvényen alapul. De a nemzeti párt belépése a szabadelvű pártba nem egy természetes nehézkedési törvénynek a következménye. A vonzás, taszítás és nehézkedési törvényei szerint a szabadelvű pártnak, mely minden vonalon vereséget szenvedett, föl kellett volna oszolni s győztes programjával a nemzeti párt kellett volna, hogy egy új alakulás központja, kiindulása, magva legyen.

De a mostani alakulás nem egy természetes folyamat, hanem egy történelmi kényszerűség. A nemzetek élete hemzse a kényszerű beavatkozások sokaságától. Hibás rendszerek állandósága, hitvány kormányzásnak gyakori botlása, a jogélet eltiprása, a hatalom féltelensége nemcsak zavarólag hat a nemzeti fejlődésre, de ha nagy mérvet ölt, annyira összebonyolítja a helyzetet, hogy a természetes és békés megoldás lehetetlenné válik. Így keletkeznek aztán felülről államcsínyek, alólról lázadások és forradalmak.

A parlamenti többség párturalmi állandósága és monopoliuma hazánkban is olyan helyzetet hozott létre, mely nem volt gyógyítható erőszakos beavatkozás nélkül. Evtizedről évtizedre a nemzet szabad akaratnyilvánításának durva és vakmerő elnyomásával alakult ugyanazon többség. Alakult nem önmagától, saját fajsúlyánál és erejénél fogva, hanem a kormány befolyása, hatalma, erőszakoskodása folytán.

Tehát olyan többség alakult, melynek létezése égbekiáltó tagadása volt a képviselői függetlenségnek és a parlamentarizmusban rejlő ellenőrzési elvnek.

Ez az állapot akkor is egészségtelen lett volna, ha az így állandósított többség az eredményeknek és sikereknek hosszú sorozatát tudta volna felmutatni. Ha jogéletet, vagyonsodást és dicsőséget biztosít vala hazánknak, még akkor is nyugtalanító lett volna a közsabadságra nézve ez a sok fejű korlátlan hatalom és sebet ejtett volna a parlamenti elven a pártok váltótagadásának teljes kizárása miatt.

Hát még így! A személyi használatos feltételkodásával, a közmunkában tanúsított meddőséggel, a szabad vélekedés leigázásával — mit mondjunk egy ilyen többségről, mely eszelős hatalmi göggyében egyetlen jogot sem hagyott sértetlenül és egyetlen erkölcsöt sem hagyott meg épségben s mely a saját hányába fogta az állam erejét, a korona bizalmát, a társadalom tevékenységét, az önkormányzat hatáskörét s végre az egyén jogait és megélhetési feltételeit?!

Forogtatt-e fönn még csak halvány remény is az iránt, hogy ez a szörnyű hálózat az egyéni érdekeknek és hatalmi eszközöknek, rendes, természetes, egyszerű törvényhozási uton felbontassék? E pontnál elkövetkezett az erőszakos beavatkozás kényszerhelyzete. Épen miként a forradalmaknál. Vagy a helyén marad minden s akkor az egyéni és nemzeti jogok összezsugorítása és bizonytalansága következtében összezsugorodik és bizonytalanná lesz a hazának is minden történelmi értéke; vagy éles kést fog kézre az ellenzék, hogy kímesse a többség uralmából a korlátlanúságot s a hatalom kezeléséből a visszaéléseket.

Nehéz gondok között az ellenzék elhatározta magát az utóbbi eljárásra. Így jött létre az obstrukció, mely nem egyéb, mint parlamenti forradalom.

Tehát nem a patak ömlik a folyamba, mert ez rendes és természetes alakulás, mikor a nemzeti párt beolvad a szabadelvű pártba, hanem erőszakos metszés történt a fatörzsön s abba beolított egy nemes rügy.

Az a törzs sok gyökeret hajtott hosszú élete alatt. Régen szivja már hazánk talajából az életmedveket. De vagy meddő volt, vagy silány, fanyar és élvezhetetlen gyümölcsöt termett. Most az oltás megnevesíti a fát. Új

hajtasok keletkeznek. A fa termékenysége lesz s jó gyümölcsöt hoz létre.

Ezzel a jótékony kilátással bucsunk el a nemzeti pártól s maradjunk az ellenzék soraihoz a lendületes elhatározással, hogy az elvek tisztult mérközése megedzi a mi izmainkat.

Bartha Miklós.

A miniszterelnök Bécsben.

Bécs, márcz. 6.

Szell Kálmán ma reggel Bécsbe érkezett.

Megérkezése után a magyar minisztériumba hajtatott, a hol meglehetősen sokáig értekezett Széchenyi Manó gróf miniszterrel. Szell Kálmán azután a Sacher-szállóba ment, a hol megszállt s ott díszbe öltözködve a Burgba hajtatott, a hol jelen volt Bánffy Dezső báró magyar főudvarmester esküdtétlen. A szertartáson Szell Kálmánon kívül Andrassy Aladár főkamara volt jelen. Az eskümtant Széchenyi Manó gróf miniszter olvasta.

Az eskü letétele után Szell Kálmán visszament szállójába, ott újra átöltözködött s háromnegyed tizenkettőkor újra a Burgba ment, a hol a király ötnegyed óra hosszáig tartó magánhallgatáson fogadta. Szell Kálmán ezen a kihallgatáson részletes jelentést tett a helyzetről, melylyel a király nagyon meg volt elégedve. Szell Kálmán a Burgból Jenő királyi herceghez hajtatott, a kinél mint magyar miniszterelnök tiszteletét tette.

A miniszterelnök mostani bécsi útját leginkább arra használja föl, hogy bemutató látogatásokat tegyen. Egyes osztrák minisztereknél ma névjegyet hagyta hátra. Holnap délután Budapestre utazik. Lukács László pénzügyminiszter ma este érkezik ide s holnap tárgyalni fog a kiegyezés dolgában.

A „Pesti Hírlap” és a kormánypárt.

A Pesti Hírlap abból az alkalomból, hogy a nemzeti párt tagjai szombaton megjelentek a kormánypárti klubban, „A boldogság napja” című vezércikkében többek közt a következő fanyar megjegyzéseket teszi a kormánypártra, a melyről még rövid idővel ezelőtt fennen hirdette, hogy milyen tömör, egységes és erőteljes párt:

„Hanem ami a régi szabadelvű pártot illeti, az csakugyan nem látszik ki többé a boldogság áradásából. Oszlopos emberei részben ellentétben vannak egymással, részben nem is jöttek el az egyesülés ezen örömapjára. A zöm szétosztott a disszidensek és a

nemzeti pártiak nagy tömegében. Sohase hittük volna, hogy egy társaság jellegét ne a bentlevők többsége, hanem a belépők kisebbsége adja meg; pedig ma úgy volt. Meglehet, hogy a bentlevők jelentékenysége és ovadékonysága volt az oka. Most látszik csak, hogy ez a párt mennyire nem termett rá arra, hogy végig kiálljon egy erős politikai harcot s hittel követni tudja vezérét. Zömének belső gyöngeségét, alkudó opportunizmusát, tétovázó jobbra-balra tekintgetését félén az le tudta győzni a vezér hősies vérmérséklete és határozott akarata; ma siet fölolvadni és láthatólag örül neki, hogy a nagy feladatok és kötelességek nehéz páncélzatától megszabadult. Valóban „sár”, ami magában nem értékes, de a művész alkothat belőle ujra.

Egyébiránt ez nem morfondírozás, még kevésbé keseregés a romok fölött. A politikai élet nem is tűr meg ilyen naiv érzelmekeket. A mint egyszer bizonyossá lett, hogy a szabadelvű párt nem bírja el Bánffy kemény és agresszív politikáját, csak örülni lehet neki, hogy keretei szétpattogtak s új, talán egészségesebb elemek tödultak bele. Az országunk csakugyan nincs ideje, hogy kitömött harezosokkal folytasson tréfa-háborút. Igaz, hogy ez a párt 24 éven át egymaga elbirta az ország parlamenti kormányzását s nagy államférfiúi talentumok vezetésével dicsőséggel állotta meg akárhányszor helyét; de ha meghanyagott és elvényt, helyesen borította el az idők áradása új, az eddigénél talán termékenyebb iszapréteggel. A mi pedig Szell Kálmánt illeti, bizonyosan nem halvány doktrínáktól, hanem a husból és vérből való életlét kért tanácsot, a mikor a nagy összeolvadás művének végrehajtására vállalkozott.”

Légberöpült löporraktár.

Budapest, márcz. 5.

Borzaszló szerencsétlenség történt ma Toulon közelében. La Goubroun községben fölrobbant a haditengerészet löporraktára és a rendelkezésünkre álló felhivatalos táviratok szerint is vagy hetven ember életét vesztette és százánál többen vannak a súlyosan sebesültek, a kiknek egy része még ezután fogja szaporítani a halottak számát. Vagy 50.000 kilogramm fekete lőpor volt a felrobbant raktárban. A robbanás ereje oly iszonyú volt, hogy köröskörül két kilométernyire minden romba dőlt. Abból a városrészből, a hol a löporraktár állott, egy ház se maradt meg. Még Toulon külvárosában is, négy kilométernyire a szerencsétlenség helyétől, roppant kárt okozott a robbanás és minden ajtót és ablakot bezuozott és az utcán járkáló emberek hanyat vágódtak, nem az ijedségtől, hanem a robbanás hevétől. Toulonban is meghallották a robbanás zaját és eleinte azt hitték, hogy a hadi kikötőben valami szerencsétlenség történt, de másfél órával később már az egész város tudott a goubrouni katasztrófáról.

A tengerészeti hatóság megindította azonnal a vizsgálatot, de mert a puskaporos toronynak még a nyoma se maradt meg, pozitív eredményre aligha juthat, már azért sem,

mert az őrt állott hét katoná közül négy meghalt, a másik három pedig súlyosan megsebesült. A hatóság azt hiszi, hogy nem bűnös kőz okozta a szerencsétlenséget, hanem egy horzó löporban végbement kémikai bomlás. Még szerencse e katasztrófában, a melynél borzalmasabb a párisi jótékonybazar legése óta nem volt Franciaországban, hogy a közelben levő löporraktarak sértetlenek maradtak.

Itt adjuk a szerencsétlenségről érkezett táviratokat, oly sorrendben, a mint érkeztek:

Toulon, március 5.

La Goubrounban (La Seyne és Toulon között) ma reggel fél 3 óraker ismeretlen okból levegőbe repült a haditengerészet löporraktára. A raktárban szolgálatot végző katonák mind elpusztultak, azonkívül áldozatul esett a robbanásnak számos lakója annak a városrészenek, amelyben a löporraktár állott. Az ott levő házak teljesen romba dőltek. Eddigél negyven halottat ástak ki a romok alól.

A löporraktárban állítólag 50.000 kilogramm fekete lőpor volt. Eddig hatvan halottat húztak ki a romok alól. A sebesültek száma 110-re rug. A halottak személyazonosságát lehetetlen megállapítani. Az egész városrészt egy romhalmaz lett. A robbanás okát nem lehetett kideríteni.

Eddig 70 halottat részint a kórházakba, részint lakásokra szállítottak. Ama 7 katoná közül, a kik a löporraktárt őrizték, 4 életét vesztette és három súlyosan megsebesült. Köröskörül 2 kilométernyire minden rommá vált. A házak összeomlottak, a földek elpusztultak. A kár jelentékeny, 4 kilométer távolságig és pedig St. Jean du Varban, Toulon külvárosában minden ajtót és ablakot bezuozott a robbanás ereje. A városi tanács rendkívüli ülést tartott, segélyeket osztottak szét. A tengerészeti miniszter is küldött segélyt.

A Dreyfus-ügy.

(Saját tudósításunk.)

Páris, márcz. 4.

Valóban különös, hogy a külföldi sajtó tulnyomó része, noha majdnem mindig megbízható tudósításokat nyújt a franciaországi eseményekről, a Dreyfus-ügyet illetőleg nem képes teljesen megfelelő felvilágosításokat adni a francia közvéleményről.

Ez a valódi vagy képzelt jogi tévedés egy nagymérvű nemzetközi mozgalom jellegével bír, el kell ismerni, hogy sok francziát, ki szereti magát mint igazságszeretőt és törvénytisztelőt feltüntetni, sajnosan látunk azoknak sorai között, kik többé-kevésbé az idegen véleményt tették magukévá és azt az egykori vezérkari százados, Dreyfus érdekében hangoztatják.

Ha ez az ártatlanság tényleg oly nyilvánvaló lett volna, mint azt sokan hangoztatni szeretjük, ha a revízió hívei oly elfogadható bizonyítékokat nyújtottak volna, hogy a

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1899. Márczius 7.

Gondolatrapszódia.

A verseknek, az örök szerelemnek, az igazi művészetnek immár lejárt. A mai ember nem ér rá ilyen állottirákra. Ezt és ehhez hasonló nyilatkozatokat hallhatni unósuntalan, boldogtól s boldogtalantól egyaránt. Sajnos, nem csak hallhatni efféléket, nem csak mondják az emberek, hanem bizony meg is cselekszik azt, a mit mi szeretnénk üres fecsegésnek tartani.

A tapasztalat arra tanít bennünket, hogy — ezt bizonyára mindenki tudja — ugynevezett materalialis, reális korban élünk. Az emberekből kivesszünk minden idealizmust, mert, szegényen ide szegény oda, be kell valanunk, hogy egyedüli ideálunk a kenyér; — de mégsem: a pénz. A pénz pedig nagyon reális valami. Mi lesz abból a társadalomból, a mely Mammonon kívül nem ismer más Istent? Mik lesznek abból a gyermekekből, a kik már az élet kezdetén tudják, hogy mi a pénz? En edes Istenem, ne vigy engem a kísértébe: már majdnem ide irtam azt a szép, de peszsimisztikus és éppen nem találó mondást: „lesz-e gyümölcs a fán, melynek nincs virága?”

Ne kárhoztassák korunkat, hiszen mi ugyanis mindenben el akarunk térni a régiektől. Már pedig az köztudomású dolog, hogy

mióta a világ áll, az emberek mindig kárhoztatták korukat.

Szent igaz, mindnyáján aláírjuk: a világ a Petrarca óta nagyon sokat változott. Most vasuton járunk, telefonnal beszélünk és — konfettivel dobálózunk. A vágyaink is változtak: olyan lakásra vágyunk, a hova be legyen vezetve a villany — azt meg el sem tudjuk képzelni, hogy a szobaleány bejőjön a mi szobáinkba anélkül, hogy megnyomnók azt a bizonyos villanyos körtét. Egy szóval sokban megváltoztunk, talán teljesen át is alakultunk. Hanem azért nem szabad azt hinnünk, hogy a ruházat, szakáll viselet, s a frizuránknak divatos volta ki tud bennünket forgatni a mi valónkból. A pénzt, azt nagyon szeretjük, az igaz. A kényelmet szeretjük, tagadhatatlan. Mindenütt a legfőkételesebb módon akarunk érvényesülni, természetes. Hiszen mindig is akartak az emberek érvényesülni. Ez a vágy az emberiségnek már Ádámban meg volt. A létét adó lehellettel együtt kapta ezt a vágyat, ezt az örök törekvést a Teremtőtől. Az Aristidések azt hitték, ugy érvényesülnék legjobban, ha megvetik a pénzt. Mi azt hisszük, ugy érvényesülnék legjobban, ha valami uton-módon pénzeszsakokra ülünk.

Mindez csak külső életünkre vonatkozik. A villanyosság csodái, a nagyvárosok ráffinált élvezetei a mi valónkat nem érintik. Mi most is azok vagyunk, a kik Petrarca korában voltunk. Nekünk vannak érzelmeink, a melyeket nem tudunk legyőzni, vannak vágyaink, a melyeket ki akarunk elégíteni. Miniket a külvilág megváltozása éppen nem ér-

dekel, mert mi változatlanok vagyunk időben és térben.

Ne érjen tehát bennünket semmi szemrehányás, ne illesse korunkat senki gyanúsítással, ne mondják, hogy realistikák, matérialistikák stb. isták vagyunk, mert, ha volt valaha idealizmus ezen a földön, ugy az most is éppen olyan mértékben van meg. Az égnek ezt az ajándékát nem is lehet egy könnyen elpacsékolni, mert ez a rózsás arcu istenség belopozik minden ember lekébe. Legalább a fiatal lelkekben minden időben új meg új táplálékot talál az idealizmus tüze. A forma, az megváltozhatott; de a lényeg, az örök. Az Istenség különböző, sokféle változatban jelenik meg, de mindenben benne van Isten lehellete. Az örök Istenség nyilatkozik meg a mai fiataliságban és fiatalos kedélyben napjainkban is, a materalizmus szadában.

Az eszmék az anyag és az anyagiság nem tudta és nem tudja kioltani. A valóság pedig az eszmékben van. Nemcsak a perczet éljük. Létünk nem merül ki maga magának szemléletében. Kiragadtatunk ebből a világból s remegő szívvel, ittasult örömmel bepillantunk az örökkévalónak világába: az eszmék világába. A létező világ megszűnik létezni; a lét mintegy hatványozva jelentkezik az eszmék világában.

Szeretni a siron tul is, szeretni a lelket s szereteinktől még azt sem követelni, hogy viszontszeressenek; imádni az Istent, eksztázisba jönni a szabadságért, hinni egy jobb jövőben s ezt a jobb jövőt megszerelni, kiérdemelni — ez az idealizmus lé-

nyege s ez a lényeg az, a mely megóvja az emberi lelket a materalizmus minden támadása ellen.

Nemcsak az anyagi világban vannak erők; a szellem világában is találkozunk a világ ezen titokzatos tényezőivel. Ilyen erőknek egy bizonyos csoportja képezi az idealizmust. Ezek az erők a világban megvannak; ezeket mi nem teremtjük, csak mi bennünk érvényesülnék. Az erőknek mennyisége állandó s változatlan a nagy mindenségben. Az idealizmus mennyisége is változatlan s éppen ezért mindenkor és mindenütt talál ez a nagyhatalom alkalmas anyagot arra, hogy magát abban megnyilatkoztassa.

Korunk is ugy rajong, mint a hogy a korunkat megelőző korok rajongtak — s a jövőben is éppen olyan ereje és fénye lesz az idealizmusnak, mint a milyen most van.

Fiatal, hívó, alkotó lélek mindig lesz a földön; legalább addig, míg ember él ezen a földtéken, a mig földünk ki nem hül, addig népeink lelkéből sem halhat ki az isteni tűz. Legalább nem hisszük, hogy ez lehetséges legyen. Szentül hisszük, hogy fejlődünk és fejlődni fogunk; borzadunk a gondolatától is annak, hogy visszasüllyedhetnénk a vegetálás legkezedetlegebb stádiumába. Fejlődő életet ideálok s ideálokat rajongó kebel nélkül elképzelni is lehetetlen.

Ha haladunk, ha fejlődést látunk életünkön, biztosra vehetjük, hogy még élnek az ideálok, sőt bizonyos az is, hogy a szellemi világot mozgató eszmék mind alkalmasabb és alkalmasabb anyagra találnak.

Az idealis szerelemnek, a boldog há-

zas életnek gyümölcse az ép, egészséges, a szülőinél fejlődöttebb gyermek. De ez a mindennapi jelenség nem áll egymagában, elszigetelten. Minden idealis törekvés magához méltó gyümölcsöt hoz létre, nemcsak: tul szármalyja maga-magát, mert a teremtésben nagyobb, mint a cselekvésben.

Korunkban minden téren haladást tudunk felmutatni. Nincs tehát miért kétségbeesni.

Persze, a mit az egyik oldalon megnyerjük, azt elveszítjük a másik oldalon. A világosság csak azért világosság, mert ismerjük a sötétséget is. A kettő elválaszthatatlan. A természetben minden jelenségnek két ellentétet látunk. Hisz ezek az ellentétek tartják egyensúlyban a nagy mindenséget. A szellem világában is érvényesülnék a természet örök törvényei. Fejlődés és erkölcsi posvány, nagy műveltség és szivtelenség, anyagi romlás és erkölcsi fenség stb. egymást kizárn látszó ellentétek többnyire együtt járnak.

Van ebben a világban idealizmus, de mindenkor ott van ennek ellentéte is, a realizmus. Van jó szellem, de van gonosz szellem is. Ugy látszik, hogy a világot kormányzó erők játéka néha fejlődést, néha hanyatlást mutat. Ma a realizmust látjuk, holnap az idealizmust. Pedig mindez csak léha játék s mi vizsgálódva és fontoskodva a világ dolgai felett, nem cselekszünk egyebet, mint utánozzuk a nagy mindenség játékát...

...Sinché l'amor le cune Colma e il dolor le bare;

hadbírósg itélete megváltoztatható lenne? bizonyára senki sem iparkodott volna az igazság folyását megakadályozni és senki sem ütközött volna meg, ha ezt az Ördög-sziget elítélőjének javára manifestálják.

Az antiszemita tanok a francia földön, mely első volt az emberi jogok törvénybeiktatásánál, még ez ideig nem burjánzottak fel és ha e perczben úgy tünik is az fel, mintha e tanok itt meghonosodtak volna, ez onnan ered, mert az ex-kapitány hívei igen megdöglőtelmentlenül úgy tüntették őt fel, mint a vallási gyűlölség áldozatát.

Tagadhatatlan, hogy a revisió elleneseik táborában van néhány exultált egység, de a revisió hívei nemcsak, hogy számos veszélyes anarkistát, dühöngő ellenségét Franciaországnak, a hadseregnek, a táboroknak és az egész emberi társadalomnak soraikba fogadták, de azokat felkeresve magukhoz is vonták.

Ezen taktikai hiba, valamint az ügyvédi furdang, a mely az egész eljárás folyamán megnyilvánult, az ország közvéleményét felháborította.

Még is ellentétben mindazzal, a mi eddig híresztelve lett, a legkisebb szükségse sem forgott fenn annak, hogy erélyes beavatkozás kéréssek, egy a revisiót ellenző forradalmi mozgalom megállítására.

Ha hitelt lehetne adni néhány lapudósítónak, úgy Páris zajos színhelye lenne a jezsuiták, monarchisták és a vezérkar zsoldjában állók által színesített tüntetésekknek.

Mindez egyszerűen nevelés, minék legjobb bizonyítéka azon könnyedség és nyugodtság, a melylyel az elnöki méltóság újból való betöltése és az ösztönt megiratott régi elnöknek Faure Felixnek a temetése végében.

Az új elnök Loubet ur megválasztása törvényes alakban történt és őszinte örömmel fogadtatott.

Most tehát, midőn a törvényjavaslat, mely a reviziót az egyesült kamaráé elé utasítja a semmitűzőknek, elfogadtatott, nem marad más hátra, mint megvárni a legfőbb országos ítélőszék elhatározását.

Kérjük külföldi kartársainkat, hogy nekünk annyit hitelt adjanak, mint a mennyit mi adunk nekik az ő saját viszonyait illető dolgokban és szünjenek meg Franciaországot, mint a szocializmus próbatalaját tekinteni.

Mi sem tud nem becsülni magunkat, sem nem akarunk oktatólag fellépni, csak azt szeretnénk, hogy a hazánk felől alkotott általános ítélet ép oly jó indulatú lenne, mint a miénk, a melyet mi minden más nemzetel és hatalommal szemben gyakorolni szoktunk.

Apponyi szülőiről.

Gyász és öröm váltogatták egymást a mult héten, mint ahogy már úgy szokott lenni ezen a szomorúságos világon.

A magyar mánásvilág doyenje, a kilencvenéves Apponyi György, Magyarország utolsó kancellárja halt meg eberhárdi birtokán, ahol több mint harmincz éve teljes elvonultságban töltötte napjait. Olyan öreg volt már Apponyi György, hogy kortárs alig akad, ki róla életéből egyes epizódokat, vagy adomát tudna elmesélni. Régen nyugosznak azok a márciusi előtti alakok, akikkel együtt élt, együtt munkált. Csak egy-egy hagy-

mány él a régi uri családokban a délczeg, gavalér Apponyi George-ról, aki mint a bécsi udvari kancellária nyalka konzisztánsa, a híres kancellár, Reviczky Ádám oldalán kezdte pályáját.

Az akkori bécsi szalonok kedvence s kedves embere volt Metternichnek, a mindenható államkancellárnak is, aki egy alkalommal említette Reviczkynek, hogy örömmel adná leányát, Leontine hercegnőt a derék magyar ifjuhoz. Leontine hercegnőnek azonban Sándor Móricz tetszett, a nyaktörő lovasbravúrjáról híres gavallér és kerek kijelentette atyjának, hogy a Sándor gróf ne je lesz vagy fölveszi az apáca-fátyolt. Noha Metternich Kelemen rettegett vom nárrischen Sándor, ahogy vejt holta napjág nevezte, kénytelen-kelletlen beleegyezett a házasságra. A Sándor Móricz eljegyzéséről beszéltek mindenütt Bécsben az 1835-ik esztendő farsangján, s ekkor mondta Reviczky Ádám egyik estéjén a kancellárnak egyik legkedvesebb barátja, hogy: Na, első eset, hogy egy lőfej győzött egy fej mellett... Különben ez a házasság inkább csak Metternich óhajítása volt, mert gróf Apponyi György nem igen foglódott a hercegnő körül és általában jóval később, 1840-ben nősült. Szabolcsvármegye egykori híres főispánjának, Sztáray Mihálynak, Esterházy Eleonórától származó unokáját, gróf Sztáray Albert és gróf Károlyi Franciska leányát, Juliát vezette oltárhoz. A grófné egyike volt a legszebb asszonyoknak és a negyvenes évek elején az arisztokráciában nála szebbnek csak Orczy Lizit tartották, aki később gróf Esterházy Lászlónak lett a felesége.

Szépsége mellett rendkívül gyöngéd, nemeslelkű asszony is volt Apponyi Györgyné, úgy, hogy férje akárhányszor oda nyilatkozott barátainak, hogy ő igazán mennyországbán él. Családi boldogságának gyakran volt tanúja Széchenyi István, a ki a kis Albertet sohasem nevezte másnéven, mint der kleine Gott Albi. Órákig foglalkozott vele és mikor egy ízben egy igen jeles barátjától, Semsey Jóbnt látogatta meg abajmegyei birtokán, nagy országos dolgok fejtegetése közben egy teljes óráig azzal mulattatta a társaságot, hogy milyen csodaszép és herculesi nagysága fia van Apponyi George-éknak.

Az özvegyen maradt Apponyi később minden szeretetét gyermekeire, Georgine leányára, de különösen Albert fiúra, közelített közreplő politikusra ruházta át. Napjainkban már talán nem látni olyan viszonyt apa és fia közt, mint amint Apponyi György és Albert grófokat összekötötte. Ha szabad ideje volt Albert grófnak, sietett Eberhardra ősz atyjához és ritka ünnepe volt, amelyet ne töltöttek volna együtt. Alkalmadtán, ha valaké dicsekedéssel halmozta el valamelyik jeles beszéde után, Apponyi Albert ilyenkor mindig így szólt: „Na, na, majd meglátom, mit szól hozzá az édes atyám...”

Már hoszu évek óta fő vágya volt Apponyi György grófnak, hogy fia házitűzhelyet alapítson. Mikor aztán Albert gróf eljegyezte Mensdorf-Pauly Klótid grófnét, a bécsi high life ünnepeit Clo-Clo-ját, az öreg dinasztia öröme nem ismert határt. Nagy beteg volt akkor is, de bizodalommal mondogatta környezetének, hogy:

— Nem halok meg addig, mig egy fiatal Apponyit nem ringatnak karjaim!

Vágya betelt, mert Apponyi Albert házasságából fiugyermek származott, aki édesanyja karján ott volt a haldokló ágya mellett, mikor Albert gróf befogta az agg zászlósur szeméit.

SZÍNHÁZ.

Szentgyörgyi István vendégszerepel. *Szentgyörgyi* István, a kolozsvári Nemzeti Színház országos híri művésze közelebből vendégszerepelt fog *Aradon*. Leszkay András az aradi színház jeles igazgatója több estén szándékszik felléptetni a nagy

művészt, hogy bemutassa ott azon alakításait, melyekben páratlanul áll az egész országban. Első fellépte valószínűleg Szigligeti népsziműve a *Czigány*-lesz, melyben ő minden magyar színészt felülmul. Hogy melyikben lép még fel még nem egészen bizonyos. Valószínűleg Toth Ede *Tolonez*-ában fogja játszani Mravcsákot, bemutatja Sudermann *Pillangó* csatájából Winckelmant, mely egyike legpompásabb kabinetalakításainak. Szentgyörgyi vendégszereplésének legérdekesebb pontja az, hogy fel fog lépni *Géczy* István *Sárdy-ház* című darabjában, mely darabot Leszkay az ő kedvéért fogja a szerzőtől megszerezni. Szentgyörgyi a darabban nem azt fogja játszani, a mit itt, hanem a czimszerepet, mely szerepet a nagy művész már egy hónappal betanult még mielőtt Kolozsvárt színrekerült volna. Szentgyörgyinek ezen új alakítása bizonyára azon szerepei közé fog tartozni, melyekben senki sem mulja őt felül. Az előadásra Kolozsvárról több érdeklődő át fog rándulni Aradra, hogy megnézzék a nagy művészt ezen új alakítását, mely művészeti esemény számba fog menni.

Dankó-ünnep az Operában. A magyar dalszerzőknek egyik leghivatottabb művelője, Dankó Pista, a híres szegedi cigányprímás, a kiknek pompás dalait szerzte játszószék és éneklők széles e hazában, nagybetegen Olaszországban, San-Remóban van. Gyógyításáról eddig is író- és művész-barátai gondoskodtak, akik most nagyszabású ünnepet, illetőleg előadást rendeznek a beteg dalköltő javára. A rendező-bizottság, melynek élén Fesztay Árpád, Pósa Lajos, Rákosi Viktor, Fenyő Sándor, Bródy Sándor, Benedek Elek és több ismert író buzgólkodik, nagyjában már megállapította az ünnep programját. Az előkészületekből ítélve, ez lesz az idei farsang és hangversenyévad legkiemelkedőbb művészeti eseménye. Gróf Keglevich István intendáns szíves készséggel járul hozzá a Magyar Királyi Operaház átengedéséhez. Az ünnep így az Operaházban lesz e hónap 24-én. A hangverseny, amely változatos, épp oly érdekes lesz. *Pósa* Lajos szavai a prólogust. *Jókai* Mór felolvasást tart, az opera zenekara Dankó szerzeményeit fogja játszani és előadásra kerül Dankónak a népsziműve, melyben színházaink legelőkelőbb művészei és művésznői működnek közre, köztük *Blahányi*, *Hegyesi* Mari, *Hegyi* Aranka, *Kéry* Klára és mások. A közönség bizonyára elkapkodja a jótékony előadás jegyeit, melyeknek előadását a jövő héten kezdik meg.

IRODALOM.

Uj zeneművek. A Rózsavölgyi és társa udvari zenemű kiadó cég mindjobbban buzgólkodik az új s érdekes zeneművek kiadásában. Alig mulik nap, hogy ettől az európai híri czégtől szebbnél-szebb novitásokat kélhez ne kapnánk. A mai postával is egy csomó újdomságot vetünk, a melyek sorában, megemléstere méltónak első helyen felemlítjük *Kutschera* Alajosnak a nálunk most széltiben ünnepeket bécsi szerzőnek legújabb művét a „*Szervus Pepi*” című indulót. Mint a szerzőnek többi hasonló szerzeményét a most megjelent indulót is kiváló dallamossága selevén karakterisztikus ritmikája teszi élvezetessé. A humoros szövege pedig csak emeli a kompozíció hatását. A hajnali harangos című népsziműnek összes dalai. A Barna Izsó szerzette hét dal midégyike valószínűleg a magyar népdal irodalomnak. Megtaláljuk a füzethen Dankó Pistának: „Három sós percz, mond meg ha szeretsz” című híres nótáját is. A magyar dalok és népdalok grójteményéből és két dallamos nótával kedveskedik a Rózsavölgyi cég. Az egyik Belezany Antal országos híri dalköltők szerzeménye, a másik Király Gáspáré. Bánatos hangulat jellemzi az egyiket, könnyed pajzán tónus a másikat. A tánczkedvelő ifjúság a

szobába vezették, melyet könyvtár névvel tiszteltek meg. Volt benne egy könyvszekerény, melynek társadalmát Dick ösmerte és egy asztal tentatartóval, néhány rozsdás penna, egy ócska és egy nagyon kopott káros szék. Dick leült a káros székbe és a Rut megjelensége behunyt szemmel állt ottan; ekkor kinyitotta, mert tudta, hogy egy kedves és bájos teremtre nézhetett.

— Van valami baj? — kérde Rut.
Haviland kisasszony azért intézte a kérdést, mert szeretőjének minden kifejezéséből olvasni tudott, de nem árult el izgatottságot. Rut az atya mellett és az atyjától megtanulta a felindulását visszafojtani. Ez a szokás bizonyos nyugodtságot adott a moderának, a mi olyan méltóságot kölcsönözött annak, a mit nem lehetett közönyösségnek felre ösmerni.

Dick elmondta a sérelmét és Rut végig hallgatta, engedte őtet zsörtölődni és nem tett tapintatlan felbeszakitásokat.

— Csak félig fogom magamat házas embernek érezni, ha Miles nem lesz jelen az esküvőn — mondá Dick.

Rut édes csengő nevetéssel nevetett.
— Oh, én azt gondolom, hogy ő el fog jönni! — mondá.

— Megesküdött reá, hogy nem jön.
— Nem esküdött, édes Dickem, csak mondta! Én meg fogom kérni, hogy jöjjön el.

Rut egyszerűen beszélt és természetesen. De azért Marrablenek szegő ütött a fejébe. És ő azt gondolta, hogy minden asszony ösméri a maga hatalmát és szereti azt gyakorolni bár mily hamisítatlanoknak látszik lenni. — Azonban Rut nem gondolt a női uralomra. Ő azt hitte, hogy a kedves Dick valami ügytelenséget követett el, hogy most oknáli bosszankodik és hogy ő képes lesz a dolgot helyre hozni.
Az alkalom hamar kinalkozott. Ő és

Rozenweig Árminnak „*Delphin*” című új polkájában lelheti örömet. Füllbemászó talpesciklandó kompozíció ez méltó társa a kítőnő szerző többi táncdarabjainak. Ára 1 kor. 50 fil. A Barna Izsó hét dalát 3 koronáért, a magyar dalok és népdalok cziklusában megjelent két dal pedig 1 koronáért szállítja a kiadó cég.

Mulatságok.

Jelmez estély Marosvásárhelyen. A város ker. egylet marosvásárhelyi főkegyesülete, elnöke báró Bálintik József es. és kir. kamarás kezdeményezésére, ápril. 3-án dicsőült felséges fővédanya, Erzsébeth királyné, legmagasabb emlékének szentelt előkép-sorozat-tal egybekötött estélyt rendez, melynek sikerét a rendezőség, Szent-Marjai Dezsőné és Toldalagi Anna grófné, a főkegyesület fardatallan elnököinek egyetértése alatt, a legnagyobb buzgósággal készíti elé. Az estély, 18 védnök és a marosvásárhelyi társadalom minden rétegének lelkes támogatása és eddigéle szokatlanul nyilvánult érdeklődése mellett, szép sikerűnek ígérkezik. Az előadandó képsorozatot egy nagyszabású allegorikus látványosságnak tervezett: „Apotheosis” fogja berekesztieni, melynek bemutatására úgy az arisztokrácia, mint a többi előkelő körök legzebb hölgyei vállalkoztak.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, március 7.

Márciusi hópelyhek.

Minden leányunk, asszonyunk mi a legfőbb vágya: az, hogy szép legyen. Ázaz, hogy dehogyan is szép, — szebb.

Mert nagyon kevés leány, asszony tartja magát csunyának, még olyan ellenzenes is a csunyasága. Bizonyos fokig minden leány és asszony azt hiszi magáról, hogy szép, de azért a legcsunyaságtól kezdve egészen a legszebbig mindenik szebb akar lenni.

Hiuság, asszony a neved. És az asszonyi tulajdonságok közül mi férfiak is legjobban megbecsülnék a nőnek a hiuságot. Ha pedig egy nő csak egynek akar tetszeni, különösen csak egynek akar szép lenni, az meg már nem is hiba, hanem erény számba megy.

Nem szolgál az illetszerekről, legkevésbé a különféle felszerésekről, mennyi mindenféle babonás dolgot talál ki a furlangos női agy, mely soha sem fírad el annak kutatásában, hogy mi módon lehetne finomná, puhává, rozsdássá tenni az arczobát.

Ezek közt a babonás szerek közt első helyen áll a márciusi hó-víz. Babonás szemek mondjuk, de ugyan mi is volna más.

Miben különbözik a márciusi hó víz például a februárius hóvíztól?

És mégis, hogy megdöbben leány, asszony szivecskéje, mikor kitekintve reggel az ablakon megpillantja azokat az apró hócsillagoskákat, melyek szerelmesen takargatják be az erdő harasztját, eltemetve a haraszt közt meglapuló ibolya bokrok fejletlen levélét, bimbóit s a vékony hórétgekből nem látszik ki más, csak a halvány lilaszínű virág, mely keresztül tör magát rajta.

Hogy siet ilyenkor asszony, leány szedni szüz fehér havat. — A fűtő kályhákon pedig nagy fazekakban olvad a márciusi hó...

Mikor lesz a választás?
Hegedüs Sándor miniszter képviselői állására az új választás napját március 22-ére tűzte ki tegnap d. u. 4 órakor, Szvacsina Géza elnökléte alatt tartott gyűlésen a központi választmány. Eljelenként fogadták a függetlenségi párt ama határozatát, hogy tekintettel Hegedüs Sándor érdemeire, jelöltet nem állít. Megválasztották választási elnöknek Kolozsvár Sándor dr., alelnöknek Sárkány

Lajos drt., jegyzőnek Mihály József drt., helyettes jegyzőnek pedig Ferenczy Gyula drt. A megválasztottak az esküt ma délben tették le.

Pártszervezkedés. A kolozsvári függetlenségi párt közelebből szervezkedő nagygyűlést fog tartani, a melyen az elnökség és az intéző bizottság tagjait fogja utolag megválasztani. Ezenkívül a város tizedeinek bizalmi férfiai is választás alá kerülnek. A pártszervezkedés gondoskodva lesz arról, hogy a független polgárok megóvassanak attól, hogy alkotmányos jogaik gyakorlásában rövidsége szenvedjenek.

Függetlenségi kör Kolozsvárt. A kolozsvári függetlenségi párt intéző bizottsága a legutóbb tartott gyűlésen elhatározta, hogy „*függetlenségi kör*” alakít a kolozsvári ellenzéki polgárok részére, a hol nemcsak a párt ügyei, hanem városi és más felmerült ügyek is megbeszélhetők lesznek. E körnek nagyon csekély díj mellett lehetnek a polgárok tagjai.

Ovónő választás Kolozsvár sz. kir. város millénium, elemi iskolájával kapcsolatban berendezett kised-ovónál rendezesített ovónői állást a városi iskolaszék szombaton délután tartott ülésén töltötte be. A választást az iskolaszéki tagokra nézve rendkívül nehézé tette az a körülmény, hogy ez állásra nem kevesebb mint 45 pályázat érkezett be, ezek között 13, *külföldön* képeztet ovónő részéről. Már jó hetek óta foglalkoz az iskolaszéki tagok jóindulatának megnyerése iránt való küzdelem a folyamodók részéről, úgy hogy a legkeresettebb és a leg-hatalmasabb emberek Kolozsvárt az utolsó hetekben — az iskolaszéki tagok voltak. Szombaton végre összeült az iskolaszék *Dobál* Antal elnökléte alatt. A tagok érdeklődését mi sem bizonyítja inkább, mint az, hogy a bizottság 38 tagja közül 35-ön jelentek meg, tehát csak három hiányzott. Az a szokatlan jelenség is előfordult, hogy az iskolaszék ezen ülésén nagy számu női hallgatóság is megjelent, ezeknek nagy részét a pályázók hozzátartozói képezték. A szavazás meglejtetté a következő eredményt jelentette ki az elnök. Megválasztott ovónőnek *Boross* Ida 14 szavazattal. Rajta kívül még *Szenkovics* Zelma kapott 9 és *Zsilinszki* Irma 10 szavazatot. Két szavazatból egy-egy jutott még más két pályázónak.

Lakoma március 15-én. Alig ment híre annak, hogy e hó 15-én a függetlenségi párt lakomát rendez, az ellenzéki fényes győzelmé örömeire, a melyen *Pázmány* Dénes is részt fog venni, máris minden oldalról sürten érkeznek a részletekre vonatkozó kérdézközlések. Tájékozásul megemlítjük, hogy a lakoma az eddigi terv szerint a Nagy Gábor központi szállodájának földszinti helyiségében lesz és azon hölgyek is vehetnek részt.

A leomlott állvány. Czako Lajos építómesternek nincs szerencséje az építésknél. Sőt az ő szerencsétlensége sokaknak a szerencsétlenségét vonja maga után. Minden emlékezik még arra a pinceszoboloztat beomlásra, mely rossz építkezés miatt 10 munkásnak okozta a halálát. 1894-ben Czako munkát vállalt az egeresi gőpsz-gyár építésénél. E munkát kiadta Madarász Gyula fiatal, 24 éves közművesnek. Madarász kiadta a munkát Kovács Jánosnak és Smuk Mátýásnak. E két közműves úgy róta összekorhadat anyagból a rozoga állványokat, hogy az össze-

egy férfiak is több eszének kellene lenni, minthogy ilyesmit lehetségesnek képzeljen; de, mindegy! — A férfiak tele vannak szépségekkel — a költséget nem kimélnék, ha az asszony szép és deli termetű és több a féle. De egy olyan leány, a milylen Rut, a ki nem híres szépség és nem mondhatnád róla, hogy divatosan öltözködik, azt hiszem, hogy ő olyan előttek, mint disznók előtt a gyöngy.

Forrester nem mosolygott és nem mondott ellent; sőt kétséges volt, ha vajjon hallotta e, hogy a testvére mit beszélt. — A mint felvette a kalapját, hogy a háztól kimenjen, nagyon nyájasan, de még mindig nagyon szőrákozottan azt mondá —

— De, örülök, hogy felhagyta a sirással.

— Az énekek ebben a szakában alig lehet valamit kapni, a miből ő salátát lehessen csinálni, — jegyezt meg Deb, a testvéret az ajtóhoz kísérve; de természetesen, ha azt kívánod, hogy az legyen, akár van ideje akár nincsen, meg lesz, — te vagy az ur a háznál. — Csak ki kell adni a rendeleiteid.

Forrester, e praktikus megjegyzés által hirtelen magához látszott térni és a körülete levő dolgokról tudomást venni. A Debora által felvett hangról tudta, hogy az nem akart salátát venni; de ő el volt határozva és kész volt Debbel dacolni.

— Igen, — válaszolá szilárd hangon — kívánom, hogy salátá legyen és — egy pár pillanattig hallgatót — és egy virág vázában rózsák. Ezt értsd meg.

— Akarsz még egyebet? — kérde Debora.

— A többit rád bízom — az az asszony dolga.

(Folytatása következik.)

Sinchè han pispigli i nidi,
Sinchè la terra ha un fior,
Sinchè tu piangi e ridi
La poesia non muo.”

Balgák vagyunk, mert csak perczekig hallgatunk a bölcsesség szavára.

Bárány Gerő.

Egy modern Antonio.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” részére fordította: **AMICA.**

IX.

(Folytatás.)

(27)

— Debora, ez nagyon jól áll! Valóban nagyon jól áll!

— Édes öcsén, én nem ígérem, hogy mindig fogom viselni, volt a válasz; attól fog függni. Elhallgatott, sokat mondólag nézve reá.

Miles azon csudálkozott, hogy vajjon mit mondott volna, ha a mondatát bevegte volna. Később reá jött, hogy Debora mindig főkötő nélkül jelent meg, midőn rossz hangulatban volt, vagy ha valamivel ő általa sértve érezte magát.

Forrester volt Marrablenek a vőfélye. Ha valaki az mondta volna neki, hogy ő ezt a szerepet magára vállalja, nevetett volna e feltevésen. Dicknek kerekén megtagadta, midőn arra kérte, Marrable elannyira rossz neven vette, hogy Ruthoz ment és elpanaszolta neki.

Rut elhagyta a tregarveni régi otthonát. Az új lelkes beköltözött oda. Rut elbuszított a kedves kerttől, hol amnyi boldog órákat töltött, utójára nézett a sárguló levelű

ösmerős fákra. Sőt bánatában puha meleg arczát az atya sirját fedő nedves hideg gyepre hajtotta. És most az ideiglenes otthona egy tisztességes, de unalmas, teljes ellátást adó háznál volt.

Azonban ő, mint a virág, kietlen környezetében is virult. De vágyott onnét szabadulni.

Tekintete szomoruan nyugodott a kopott butorokon, az izléstelen, cifra díszítéseken. A lelkeszlak butorai elég kopottak voltak, de soha sem sértették a szemét. Ottan olyan búbi és szépség volt mindenben, olyan összhangzás, a mi itt hiányzott.

Midőn a Taverner utca hetedik számú házának az ajtaja kinyílt, a Dick finnyás orrlukait olyan elléttal fogadta, a mit majdnem türhetetlennek talált.

— Jóságos Egek, kiáltá, miialat a jegyesére várakozott, én azt hiszem, hogy az emberek itten minden áldott nap kártifólat vagy karalábét esznek! Bár Debora kisasszony itt volna és megfőznék nekik.

Ezt az utolsó megjegyzést azért tette, mert a megelőző este hallotta, midőn Debora a cselédjüket pirongatta, a miért a vetyeményeket nem főzte elegendő menyiségű vízben.

— „Azért volt olyan erős szaga, hogy megrontja a levegőt, mert egy félliter vízben főzi meg” — volt a Debora megjegyzése.

És mert Marrable e pontra nézve bővebb utasítást kért tőle, ezáltal egy időre megnyerte a kegýét.

Dick azt kívánta, hogy Deborának alkalma volna a főzés terén tett tapasztalatait a Taverner utca 7-ik számú háznál működő szakácsnéval tudatni, mert ő rendszeren akkor ment oda, midőn a kosztosok az ebédőt felállított, következő képpen sokat szenvedett az ételszagtól.

Ez alkalommal egy kis kényelmetlen

Miután f. év március 5-re egybehivott közgyűlésen a részvényes tagok kellő számban meg nem jelentek az alapszabály 15. §-a értelmében az

új közgyűlés

f. évi Március hó 19. napján d. e. 10 órakor az intézet helyiségében fog megtartatni, melyben jelenlevők minden tekintet nélkül a meg nem jelent részvényesekre határozatképesek a határozatképtelenné vált közgyűlés tárgyai felett.

Kalotaszegi takarékpénztár Igazgatósága.

Árverési hirdetmény.

Vegyonbukott Mátis Endre nagyenyedi kereskedő csődtömegéhez tartozó és a csődeltár 1—2608 és 2610—2910 tétele alatt beszerzett ingóságok, melyeknek beszerzési ára 10691 frt 38 kr. b. csára pedig 7532 frt 80 krt tesz, írásbeli zárt ajánlat tétele mellett, együttesen eladatsk.

1. A csődeltári fenni ingóságok a következő három csoportba osztva:
a) Előzetes zálogjoggal terhelt ingóságok, a részletes feltételekben tételeként kitéve, melyeknek beszerzési ára 4606 forint, becscára pedig 3524 frt 72 krt tesz.

b) Előzetes zálogjoggal nem terhelt ingóságok, melyeknek beszerzési ára 6085 frt 12 krt, becscára pedig 3429 frt 03 krt tesz.

c) Es-tilg vissza követelhető csődeltári tételek, melyeknek becscára 579 frt 50 krt tesz.

2) Zárt ajánlattevő köteles kikiáltási ár gyanánt:

a) tömegnek	3524 frt 27 kr.
b) tömegnek	3429 frt 03 kr.
c) tömegnek	579 frt 50 kr.

Összesen 7532 frt 80 krt

tevő becscártnak 10 százalékát, mint bánatpénzt, zárt ajánlatához csatolni. A zárt ajánlatban az ígért az a) b) és c) három tömegre külön külön is meghatározott százalékban, a kitéve tett egyes becscár alapján tehető, azonban csak akkor vétetik tekintetbe, ha az ajánlat mindhárom tömegre, tehát az egész csődvagyóra vonatkozik és az egész csődvagyón megvételét célozza.

3. Zárt ajánlattevőnek, ha a csődbíróság ajánlatát elfogadja vásárló köteles az értesítés vételétől 8 nap alatt az egész vételét, melybe a bánatpénz is beszámítandó, egyszerre, tömeggondnok nagyenyedi ügyvéd Müller Mihály kezéhez lefizetni, ennek ellenszében neki a csődtömegjelkép sen a kulcsok kiadásával átadjatik.

4. Ha vásárló a fizetési feltételeknek pontosan eleget nem tesz — bánatpénzt elveszti és tömeggondnoknak joga lesz a csődtömeg vagyonát a végrehajtási törvény értelmében a vásárló terhére és veszélyére, a leltári tételek szerint, egyenként nyilvános árverésen, bírói végrehajtó közvetítésével eladni, mely esetben, ha az árverésről költségekkel felül az ajánlati vételár ki nem elegendő, azt vásárló pótolni tartozik, míg ha több vételár kerülne ki, ahhoz igénye nem lehet.

5. Az írásbeli zárt ajánlatok 1899 év március 25-ig bezárólag tömeggondnok nagyenyedi ügyvéd Müller Mihályhoz intézendők és nyújtan-dók be. Ajánlattevő zárt ajánlatába ki kell, hogy nyilatkoztassa, miként a részletes feltételeket ismeri és annak pontos teljesítésére magát kötelezi. — Elkészült ajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

6. Az árverési részletes feltételek, valamint a vagyonleltár hivatalos órákba tömeggondnok ügyvédi irodájába bármikor megtekinthetők.

Nagyenyed, 1899 március 1.

Müller Mihály
csődtömeggondnok

218. 1—3.

2989—1898 tkvi

219. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Az abrudbányai kir. járásbíró, mint telexkönyvi hatóság részéről közhírrá tétetik, hogy Glücksel R-nehárd és Képes László végrehajthatónak Bogea Candiu abrudfalvi lakos végrehajtást szanvendő elleni 82 frt 80 kr. tétke, ennek 1896. Március 17-étől járó 5 százalék kamatai, 39 frt 93 kr. költés behajtása végett az abrudbányai kir. járásbíróhoz tartozó Abrudfa városa község 623 tkvben 1—4. read. 4387, 4388, 4389, 4390, 4391, 4392, 5525, 5438, 5519, 5520. hrsz. ingatlan és tartozékai az abrudbányai kir. járásbíróhoz mint telexkönyvi hivatalban megartandó nyilvános árverésen 1899 évi április hó 29. napján délelőtt 10 órakor a kikiáltási ár 10% készpénzben avagy a 42. §-ban felvett árfolyammal számitot s az 1881 évi november 1-én 8333. I. M. sz. a. kibocsátott rendelet értelmében óvadéktér-pas értékpapírban bírói kiküldött kezéhez leendő előleges lételével mellett a kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

Abrudbányai kir. telexkönyvi hatóság 1898 évi november hó 10.

Weress
kir. jbró.

Prima minőségű aranka-mentesnek olomzárólt here és luczerna mag

ugyszintén répa mag, valamint mind e szakmába vágó mezőgazdasági cikkek legjobb minőségben és legolcsóbban beszerezhető

Páskusz Miksánál

Kolozsvárt, Nagy-utca 11. Csakó-ház I. emelet. Telefon sz.: 369.

A tisztelt háztulajdonosok becses figyelmébe!

Egy igen esinos szakszerűen felszerelt

Minta-telepet

rendeztünk be, a hol is a legjobb és a legsz-ebb **Closettek, Fall-medenczék, Mosdók, Fürdőszobák, Vízeldék, Közkutak** stb. stb. teljes működő ben bármikor megtekinthetők és így abban a helyzetben vagyunk, hogy az általunk készített költségvetéseinkben előforduló berendezéseket természetes **működésben** mutathatjuk be, s bárki előre megláthatja, hogy berendezéséhez mit kap.

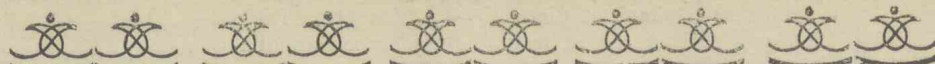
Ezen telepünk létesítésén nem kiméltünk sem költséget, sem fáradságot, csak hogy a t. háztulajdonosok igényeit minden tekintetben kielégíthessük.

Minta telepünk megtekintésére szivesen látjuk és kérjük a t. háztulajdonosokat.

Pollák és Clauser

vízvezetékek, csatornázás és szivattyú felsze-relési vállalat Kolozsvárt.

Műhely raktár és minta telep Kőfalsori szappan-utca 4 és Postakert utca 1. (Pollák Samu ur házában.) Telefon: Iroda 383. Pollák Samu iroda 104. — Clauser Adolf lakása 170. 210. 2—10

Egy 10 évig nagyobb gazdaságokban működött 27 éves, nőtlen

gazdasági ispán

alkalmazást keres.

Ajánlatokat elfogad: **Csiszár József** ispán, Ladámos (Alsó-Fehérmegye.) 220. 1—2

HOMORÓDI GYÓGYVIZ.

A homoródi ivó-forrás (Klotild) vize a legkiválóbb vasas savanyúvizek közé tartozik, mint ilyen az általános testi gyöngöcség esetében, vérszegénységben, vesebajokban bántalmat hatással bizonyult; enyhíti, sőt megszünteti a gyomor hurutos bántalmait — élénkíti és előmozdítja az emésztést s a légzés szerveinek működését, erősítőleg hat az emberi test egész idegrendszerére.

Friss töltés naponta házhöz szállítva 3—4 literes korsókban: **ára 12 kr.**

A korsó értéke 5 kr., de ez minden vételnél kicsérélhető.

Megrendelhető és kapható Kolozsvárt: **Esztogár Kristóf** és **Popp Antal** (külmonostor-utca), **Hirschfeld Sándor**, **Gergely Ferencz**, **Kónya Sándor**, **Segesváry** és társa, **Papp Ernő** (főter), **Papp László** (belmagyar-utca), **Bojaki Sándor** (nagy-utca) urak fűszer kereskedésében, az Erdélyrészi Kárpát-Egyesületnél és **Fugulyán Gerő** szállítónál (Uj utca 27. sz.) **Tauffer János** főtéri cukrászdájában egy pohár 1 kr.

Fugulyán Gerő

kolozsvári
208. 4—5.

Sorbán Károly

székely-udvarhelyi
szállító.

A NAGYKRACHI

New-York és Londonban nem kimélte meg az európai szárazföldet sem és szért egy nagy ezüstárgyár indíttatva érezte magát, hogy az egész készletét csak a munká-ő egy kis kárpótlása ellenében eladja. — Én felvagyok hatalmazva ezen megbízást teljesíteni, miért is csupán **6 frt 60 kr**ért küldöm a következő tárgyakat:

- 6 drb finomabb asztali kés, valódi angol pengével,
- 6 drb amerikai szab. ezüst-villát egy drabból,
- 6 drb „ „ evőkanalat,
- 12 drb „ „ kávékanalat,
- 1 drb „ „ levesmerőt,
- 1 drb „ „ tejnerőt,
- 2 drb „ „ tojás serleget,
- 6 drb angol Victoria-tálcát,
- 2 drb igen hatásos gyertyatartót,
- 1 drb teaszűrőt,
- 1 drb finom cukorszórot,

180. 5—10

44 drb összesen csak **6 frt 60 kr.**

Ezen 44 tárgy előbb 40 f tba került; és most csak **6 frt 60 kr.** minimális áron kaphatók. Tisztító por hozzá **10 kr** Az amerikai szabad. ezüst egy kívül belül fehér fém, mely ezüst színét 25 esztendőig is megtartja, a miért jótállók. Annak bizonyosságául, — hogy ezen hirdetés

nemes család

kötelezem magamat, bárkinék, kinek az áru nem tetszik, a pénzt visszadni. Senki se mulassa el ezt a kedvező alkalmat, hogy ezen díszes garnitúrát megszerezze, mely gyönyörű

nász és alkalmi ajándék,

továbbá minden jobb háztartásban kiválóan alkalmas.

Egyes egyedül kapható **HIRSCHBERG A.-nál**

az egy. amerikai szab. ezüstárgyárak főügynöke, Bécs, II., Rembrand strasse 19/K. Telefon 714.

Széküldés utánvétellel, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében.

Valódi csak az oldalt látható védjegygyel (egészségi fém).

Kivonat az elismerő levelek ezreiből.

„Megtartam a küldeményt és megvagyok vele elégedve, kérek újból egy küldeményt 6 frt 60 kr-ért. Kolozsvár Bányfő báróné.

A küldeményt megkaptam, nagyon megfelel. Gaád, 1898 szept. 1. Chotek Ondanus C. grófné.

A készletet megkaptam, — igen megvagyok elégedve, kérek nagyobb küldeményt — Budapest, II Fűtőza 7.

Dr. Paikerl Alois es. és kir. katonaeorvos stb. stb.

Olesó tüzifa!

Salgó Tarjáni kőszénbánya részvénytársulat petrozsényi salon és koczka-szén egyedüli raktára.

Mélyen leszállított ár!!!

Kitűnő hasábsz kark között rakott

TÜZIFA

1 öl [4 km.] 9 frt 50 kr. 1 öl [4 km.] felvágva 11 frt 50 kr. házhöz szállítva 1 frttal drágább!

Wertheimer Vilmosnál

Kolozsvár, Széchenyi tér 7.—33. szám.

Telefon hívószám 113. 1022 18—

Olesó tüzifa!

!! LEGJOBB és LEGOLCSÓBB !!

TÜZIFA

1 öl (4 köbmét.) fiatal száraz tölgyfa Kolozsvárra házhöz szállítva **9 frt 50 kr.**

Megrendelhető

137. 8—10.

Betegh Márton tulajdonosnál

Gyaluban. Ugyanott raktáron kapható:

500 drb. épület tölgyfa 8—10 mt. hosszú és 30—50 cm. vastagságban. Továbbá elvállalok kerítés oszlopokat, sasfákat, talpfákat, kerékvetőket minden méret szerint jutányos áron.

Nem pörkölnék többé kávét itthon!

A legújabb időben alapított

FIUMEI KÁVÉ-PÖRKÖLŐ RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

egy nagyszabású telepet rendezt be Fiumében, hogy ott egy világhírű szabadalmazott új módszert, melynek nevezetesebb előnyeit itt rövidesen felsoroljuk, értékesítsen:

„a kávénak pörkölő rendszerűnkkel nemcsak minden nemeseleatrésze és tápanyaga egészben csontatlan marad

— de bizonyított tény, hogy a nemeseítő módszerrel szárazabb, erősebb zamatu, kellemesebb ízű és jobb kávévárt.

Kiemelkedő még, — miszerint az idézett előnyök mellett pörkölt kávénk hónapokon át is változatlanul friss marad.

Számtalan elsőrangú vegyész, orvos és tudományos tekintély véleménye és bizonylata megerősíti állításunkat, melynek hitel-ségéről egy kóstolópróba vételével minden háziasszony meggyőződést szerezhet.

Védjegy. Összes hordó és szák-küldeményeinken fenti védjegy alkalmazva lévén, kérjük okvetlenül annak szives figyelembe való vételét.

Baktáron — folyton friss pörkölés, — minden jobb fűszer és csémezetben 1 frt 60 krtól 2 frt 80 krig kilogrammonként.

Tisztaságért teljes szavatosság.

Szabadalmazott módszertünk: Belga, Dán, Francia, Holland, Német, Svéd és Norvégországokban rövid 4. von át fénnyesen bevált, felk-roztatott és tért hódított. 989. 12—26.

a vidéki

Hatóságilag engedélyezett

Végeladás

a Wesselényi Miklós-utczában levő

Poszler és Társa-féle

DIVATÁRU ÜZLET

teljes feloslása miatt

a raktáron levő ezer meg ezer féle divatcikkek az idő rövidsége miatt bármily elfogadható olesó árban kiársultjuk.

A nagyérdemű közönségnek legjobb alkalm van szükségletét beszerezni. Egy próba-vásárlás megfogja győzni, hogy valóban szép ui divatcikkek csaknem félárban lehet vásárolni. Maradékok kiállítása a kirakatokban féláron. — Kérjük a t. közönséget szives megtekintésre.

Eladás nagyban és kicsinyben.

becses figyelmébe.

73 14—0.

Ajánlat

Közönség